

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Kuczyński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gersdorf

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z wniosku S. Ł.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w P.
o wysokość świadczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 stycznia 2014 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 października 2013 r., sygn. akt III AUa [...], III WSC [...],

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 maja 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] na skutek apelacji S. Ł. od wyroku Sądu Okręgowego w P., z dnia 14 września 2012 r. uchylił zaskarżony wyrok i umorzył postępowanie (pkt 1), koszty postępowania apelacyjnego między stronami zniósł wzajemnie (pkt 2). Od powyżej wskazanego wyroku Sądu drugiej instancji S. Ł. złożył skargę kasacyjną wskazując, że wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 15.745,00 zł. Sąd wezwał pełnomocnika odwołującego do uzupełnienia w terminie 7 dni pod rygorem odrzucenia skargi kasacyjnej braków formalnych skargi poprzez podanie sposobu wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę 15.745,00 zł, przy przyjęciu zasady, że wartość ta to różnica pomiędzy świadczeniem otrzymywanym a żądanym.

W piśmie uzupełniającym z dnia 8 października 2013 r. pełnomocnik odwołującego wyjaśnił, że wskazana kwota 15.745,00 złotych stanowi iloczyn różnicy emerytury żądanej minus emerytura otrzymywana od września 2009 r. do października 2012 r. (37 m-cy), tj. kwota 425,54 x 37, co daje 15.745,00 zł. Kwota 425,54 zł stanowi różnicę pomiędzy wysokością świadczenia rentowego jaką odwołujący w jego ocenie powinien otrzymywać z ZUS (tj. 2.317,72 zł) we wskazanym okresie, a kwotą świadczenia rentowego, jaką rzeczywiście w tym okresie odwołujący otrzymywał (tj. kwota 1.892,18 zł).

Postanowieniem z dnia 10 października 2013 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] odrzucił skargę kasacyjną. Sąd w uzasadnieniu postanowienia wskazał, że zgodnie z treścią art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, w sprawach gospodarczych - niższa niż siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia także w sprawach o odszkodowanie z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem. Sąd wskazał także, że zgodnie z treścią art. 22 k.p.c. w sprawach o prawo do świadczeń powtarzających się wartość przedmiotu sporu stanowi suma świadczeń za jeden rok, a jeżeli świadczenia trwają krócej niż rok - za cały czas ich trwania. Zdaniem Sądu Apelacyjnego w analizowanej sprawie z uwagi na jej przedmiot tj. o wysokość świadczenia emerytalnego, skarga kasacyjna byłaby dopuszczalna o ile wartość przedmiotu zaskarżenia wynosiłaby co najmniej 10.000 zł. Sąd sprawdzając wartość zaskarżenia wskazaną przez ubezpieczonego pomnożył różnicę jakiej odwołujący domagał się w wysokości świadczenia należnego według niego, a rzeczywiście otrzymywanego przez 12 miesięcy. Wysokość świadczenia odwołującego ustalona decyzją z dnia 27 listopada 2009 r. (po waloryzacjach) wyniosła 1.892,18 zł. Przy założeniu, iż kwota świadczenia rentowego żądanego

przez odwołującego wynosi 2.317,72 zł, to różnica między świadczeniem wypłaconym a żądanym w skali jednego roku wyniosłaby 5.106,48 zł., tj. $(1.892,18 - 2.317,72) \times 12$.

Na wyżej wskazane postanowienie odrzucające skargę kasacyjną z dnia 14 września 2013 r. ubezpieczony wniósł zażalenie z wnioskiem o uchylenie i zmian wyżej wymienionego postanowienia oraz o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przez Sąd Najwyższy. Zdaniem ubezpieczonego w niniejszej sprawie skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się uzasadnione, lecz z innych przyczyn niż zostały w nim wskazane. Przyjęte rozstrzygnięcie przez Sąd Apelacyjny w niniejszej sprawie, gdzie ubezpieczony dochodził zaległych świadczeń z ubezpieczeń społecznych, nie jest prawidłowe i wynika z odmiennego rozumienia przepisu art. 22 k.p.c., który obecnie po podjęciu uchwały z dnia 18 października 2012 r. przez skład siedmiu sędziów Sądu Najwyższego, III UZP 3/12, w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych jest interpretowany odmiennie. W uchwale tej Sąd Najwyższy uznał, że „W sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, której przedmiotem jest zmiana wysokości świadczenia powtarzającego się, wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 398² § 1 zdanie pierwsze i drugie k.p.c.) ustala się na podstawie art. 22 k.p.c. w odniesieniu do świadczeń przyszłych, a w odniesieniu do świadczeń zaległych na podstawie art. 19 § 1 k.p.c. W razie dochodzenia świadczeń przyszłych i zaległych stosuje się art. 21 k.p.c.”.

Innymi słowy, w sprawach z ubezpieczenia społecznego przepis art. 22 k.p.c. stosuje się tylko do przyszłych świadczeń powtarzających się, natomiast różnicę pomiędzy świadczeniem powtarzającym się z ubezpieczenia społecznego wypłaconym a należnym w okresie wstecznym, należy zsumować i powstała kwota stanowi wartość przedmiotu sporu zgodnie z art. 19 § 1 k.p.c. Jeżeli razem z nimi dochodzone są przyszłe świadczenia powtarzające się, to na podstawie art. 21 k.p.c., do oznaczenia wartości przedmiotu sporu zlicza się wartość obu roszczeń.

Ubezpieczony wskazując kwotę 15.745,00 zł jako wartość przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu kasacyjnym przedstawił wyliczenie w stosunku do świadczeń przeszłych wypłaconych przez organ rentowy w okresie od września 2009 r. do października 2012 r. (37 m-cy). w myśl art. 19 § 1 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[aw]